

Systeminen lastensuojelu
erikoissairaanhoidossa ja lastensuojelussa

Pekka Aarninsalo LL
psykoterapeutti VET

AUTOETNOGRAFIA

- Psykiatria, nuorisopsykiatria, perheneuvola, nuorisopsykiatria 1985 – 1989
- A-klinikkasäätiö, Helsingin Nuorisoasema 1989 – 2014
- HUS Nuorisopsykiatria 2015 – 2017
- Psykoterapeutti VET 1985, 2012
- 1980-luvulla ratkaisukeskeinen terapia oli vahvasti systeeminen työskentelytapa (BFTC)
- Lastensuojelun systeemisen toimintamallin koulutus Mäntsälä 2016 – 2017
- Lastensuojelun systeemisen toimintamallin kouluttajakoulutus THL 2017-2018

SYSTEMINEN TYÖSKENTELY

- Lastensuojelu
- Erikoissairaanhoido
- yhteistyö
- UHAT/MAHDOLLISUUDET

HACKNEY

- Katarina Fagerström: Ihmissuhteita rakentava ja ylläpitävä lastensuojelu – Hackneyn malli ja systeminen käytäntö lastensuojelutyössä, THL verkkojulkaisu 2016
- Pia Lahtinen, Leena Männistö, Marketta Raivo: Kohti suomalaista systemisen lastensuojelun toimintamallia THL 2017
- Steve Goodman – Isabelle Trowler: Social work Reclaimed 2011

Systeminen toimintamalli

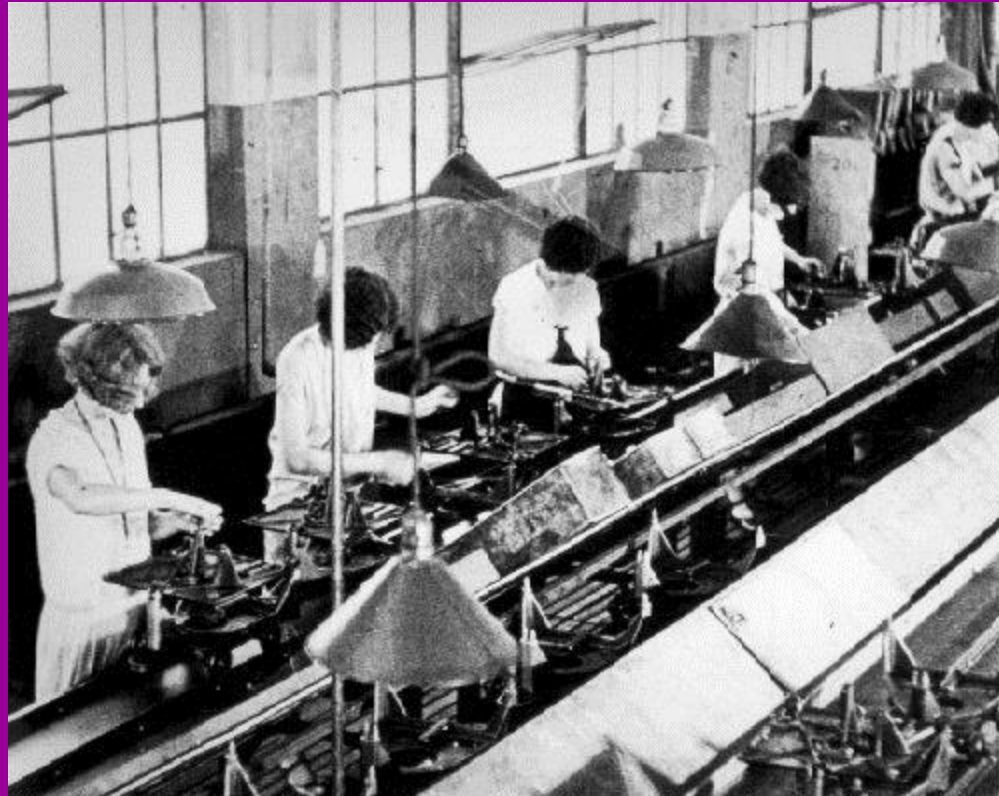
- tiimirakenteen muutos
- kyse ei ole vain lastensuojelun uudistamisesta vaan organisaation muutoksesta systemiseen suuntaan
- johto käytännön työntekijöiden tukena, ”matala organisaatio”
- perheterapeuttisen näkökulman hyödyntäminen lastensuojelussa

Systeminen toimintamalli

- vuorovaikutteisen työn lisääminen
- vrt ”prosessin omistaminen”
- parempi yhteistyö perheiden kanssa
- Steve Goodman: vanhemmat voivat luoda turvallisuuden. Työntekijöiden on päästävä vanhempien kanssa yhteistyöhön, joka tukee tätä
- vrt työntekijä ”monitoroi” perhettä
- tätäkin tarvitaan, kyse on lasten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista

Mitä tavoitellaan?

- tiimi toimii yhdessä vrt yksin tekeminen
- eri näkökulmat tiimissä, aito keskustelu
- enemmän aikaa vuorovaikutustyöhön, parempi yhteistyö perheiden kanssa, lasten näkökulman huomioiminen, työn mielekkyyden lisääntyminen, vastentahtoisten huostaanottojen väheneminen

U.S. DEPARTMENT OF THE INTERIOR, NATIONAL PARK SERVICE, EDISON NATIONAL HISTORIC SITE

New Public Management

- liikkeenjohdon menetelmiä julkiselle sektorille
- tehokkuus
- Ville Yliaska : Tehokkuuden toiveuni

Medical Model

- Arviointi
  - Diagnoosi
  - EB hoitomenetelmä
  - hyvä tulos
-
- vaikuttaa järkevältä, mutta psykoterapiatutkimuksen perusteella edellä oleva ei pidä paikkaansa

Scott Miller

- Mikael Leiman: Vaikuttavuustutkimuksen pulmallisuus psykoterapiassa. Huttunen – Kalska (toim.): Psykoterapiat. Duodecim 2015.
- Ruotsi. Masennus ja kognitiivinen terapia
- Ruotsi Lastensuojelu ja MST

YHTEISTYÖ

TIIMISSÄ, ORGANISAATIOSSA,
ISOMMASSA ORGANISAATIOSSA,
ERI ORGANISAATIOIDEN
TYÖNTEKIJÖIDEN KESKEN

MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ

- Systemisessä lastensuojelutiimissä kaksi uutta toimijaa; perheterapeutti/kliinikko ja koordinaattori. Tiimissä eri roolit, lasten näkökulma, aikuisten näkökulma
- multiprofessionaalisuudesta interprofessionaalisuuteen
- Isompi organisaatio systeeminä, joka toimii yhdessä

ERI ORGANISAATIOT

- Lähtökohtaisesti lastensuojelun näkökulma on enemmän systeeminen, nyky nuorisopsykiatria painottuu enemmän yksilötyöskentelyyn ja perhetyö pyritään ”ulkoistamaan” lastensuojelulle
- psykiatria painottuu yksilötyöskentelyyn – SSFC:lle (Single Session Family Consultation) paljon tilausta

ERI ORGANISAATIOT

- Lastenpsykiatriassa perhe enemmän mukana hoidossa, yksilöterapiaan painottumista myös paljon
- Lastenpsykiatrian ja lastensuojelun yhteistyö projektit
- Ylipäänsä yhteistyö hyvin tärkeää, monet haastavat (Multi-Stressed) asiakastilanteet päätyvät lastensuojeluun, psykiatrisilla keinoilla voi kuitenkin olla annettavaa esimerkiksi tilanteissa, joissa nuori ei halua käydä nuorisopsykiatrian poliklinikalla

Miten tehdä mahdottomasta vaikeaa

- pluralismi, erilaisten näkemysten kunnioittaminen, näkökulman vaihtamisen taidon vahvistaminen, tehdas- ja liukuhihnamallien romuttaminen
- osaamisen arvostaminen
- THLn verkostokoordinaattori ja ennakoitdialogitoiminta mallina yhteistyön rakentamiselle

